Пралетарыі ўсіх краін, яднайцеся!

ЗАРА

орган Брэсцкага абкома КП(б)Б і аблвыканкома

№ 192 (264) | Субота 24 жніўня 1940 г. | Цана 10 кап.

Прамысловасць у Савецкай Эстоніі на шляху росквіту

ТАЛІН, 22 жніўня (ТАСС). 22-гадовае гаспадаранне буржуазна-памешчыцкай клікі прывяло да таго, што старыя металургічныя, тэкстыльныя і суднабудаўнічыя прадпрыемствы Эстоніі закрыліся, другія фабрыкі і заводы скарацілі аб'ём вытворчасці.

Раней на Руска-Балтыйскім суднабудаўнічым заводзе работала 6 тысяч чалавек. Тут будаваліся выдатныя караблі. Цяпер у разбураных карпусах гіганцкага завода размешчаны склады цэнтральнага кааператыва. Завод „Двигатель", які выпускаў пасажырскія і таварныя вагоны, зараз вытварае катункі і грабянкі.

З двух буйных цэментных заводаў адзін быў закрыт. З палоўнай нагрузкай работалі тэкстыльныя фабрыкі.

Нацыяналізацыя прамысловасці ў корані мяняе становішча, адкрыўшы багацейшыя перспектывы перад індустрыяй Савецкай Эстоніі.

Падыходзіць к канцу састаўленне балансаў інвентарызацыі нацыяналізаваных фабрык і заводаў.

Памочнік міністра гаспадаркі Маяль паведаміў:

„У галоўным камітэце нацыяналізацыі вывучана некалькі балансаў прадпрыемстваў. Выяўляюцца былыя ўладальнікі і капіталісты, якія спрабуюць ашукаць дзяржаву. Самі выдавалі фіктыўныя вексселі блізкім родным, цяпер прадстаўляюць гэтыя вексселі [illegible], спасылаючыся на закон, па якому нацыяналізаваныя прадпрыемствы бяруць на сябе ранейшыя даўгі і абавязацельствы. Мы ачышчаем балансы ад такога рода даўгоў".

За высокую дысцыпліну і прадукцыйнасць працы ў МТС

17 ліпеня 1940 года Прэзідыум Вярхоўнага Совета СССР выдаў Указ „Аб забароне самавольнага ўхода з работы трактарыстаў і камбайнераў, работаючых у машына-трактарных станцыях". На трактарыстаў, брыгадзіраў трактарных брыгад і іх памочнікаў распаўсюджана дзеянне Указа ад 26 чэрвеня 194[0] года, за выключэннем артыкулаў 1 і 2. На камбайнераў, як на штатных рабочых МТС, Указ ад 26 чэрвеня распаўсюджваецца поўнасцю.

Указ ад 17 ліпеня выдан у сувязі з шматлікімі просьбамі калгасаў і машына-трактарных станцый. Ён сустрэчан з вялізарным задавальненнем усімі чэснымі, добрасумленнымі работнікамі МТС і калгаснікамі, як упаўне своечасовая мера, як неабходны сродак абуздання прагульшчыкаў і летуноў, навядзення бальшавіцкага [пара]дку ў машына-трактарных [ста]нцыях.

МТС — дзяржаўнае прадпрыемства. Яе роля ў калгаснай вёсцы выключна вялікая. Соцыялістычная дзяржава прадаставіла праз МТС для апрацоўкі калгасных палёў, для ўборкі калгаснага ўраджаю самую перадавую сельскагаспадарчую тэхніку. Трактары, камбайны і другія машыны трывала ўвайшлі ў быт калгаснага сяла. Няўстаннымі клопатамі партыі і ўрада выхаваны кадры трактарыстаў і камбайнераў, людзі, якіх не ведала і не магла ведаць дарэвалюцыйная вёска. Усёй краіне вядомы імёны Полагуціна, Колесава, Оскіна, Борына, Ангелінай, Ковардак, Многалетняга... За імі, піонерамі асваення магутных машын на сяле, паднялася цэлая армія трактарыстаў і камбайнераў — умелых майстраў, знатакоў свайёй справы.

Соцыялістычнае земляробства стварыла велізарныя магчымасці для правільнага, эфектыўнага выкарыстоўвання машын у вёсцы.

„Сярэдняя выпрацоўка ў пераводзе на 15-сільны трактар па СССР у 1939 годзе, — гаварыў на нарадзе перадавікоў сельскай гаспадаркі Новасібірскай вобласці сакратар ЦК ВКП(б) тав. А. А. Андрэеў, — склала 413 га ўмоўнай пахаці, гэта вышэй у тры з лішнім разы прадукцыйнасці трактараў у ЗША. Там выпрацоўка на трактар складае 111 гектараў. Гэта паказальнік пераваг нашага соцыялістычнага земляробства перад капіталістычнай і фермерскай гаспадаркай. Аднак прадукцыйнае выкарыстоўванне трактараў у МТС і соўгасах павінна быць прызнана яшчэ недастатковым".

Нельга прызнаць дастатковай прадукцыйнасць камбайнаў. Вопыт перадавых МТС, трактарыстаў і камбайнераў, у прыватнасці на ўборцы ўраджая гэтага года, наглядна паказвае, як вялікі рэзервы для далейшага павышэння прадукцыйнасці працы трактарыстаў і камбайнераў.

У Сальскам раёне, закончыўшым уборку ўраджаю адным з першых у Растоўскай вобласці, большасць камбайнераў работала [вы]датна, убіраючы па 35 — 40 гектараў у дзень. Камбайнер тав. Іваненка на камбайне „Сталінец" за 20 дзён убраў 761 гектар, т. Гармаш — 610 гектараў.

А вось другі раён гэтай-жа Растоўскай вобласці — Багаеўскі. У Манычскай МТС гэтага раёна штодзённая выпрацоўка камбайнераў рэдка падымаецца вышэй 10—14 гектараў. Камбайнеры Скорпанец і Філімонаў убралі камбайнам „Комунар" у калгасе імені Сталіна за 24 дні: адзін—70, а другі—44 гектары. Гэта значна ніжэй таго, што можа даць жатка або лабагрэйка. Ці-ж мала ў нас такіх кантрастаў?

Падлічана, што павышэнне прадукцыйнасці трактараў у МТС [у с]ярэднім па Саюзу толькі на 10 процантаў азначала-б, што яны могуць дадаткова ўзараць каля 20 мільёнаў гектараў. Па[вы]сіць прадукцыйнасць камба[йнаў] у МТС на 10 процантаў [—] убраць камбайнамі ла[ішніх] 6 мільёнаў гектараў. [illegible] даказваць, як усё [illegible] лася-б на тэмпах [illegible] цоўкі палёў і ўбор[кі] [illegible] вытворчасці сельс[кай] [illegible]

Каб безупынна [illegible] дукцыйнасць працы [illegible] ўзорна арганізава[ць] [illegible] вядучых кадраў—тр[актарыстаў і] камбайнераў, падняць [illegible] дысцыпліну, пакончыць [з] пугачанасцю, разбоўт[анасцю] [illegible] пануе ва многіх с[illegible]

МТС у апошнія годы ператварыліся літаральна ў праходныя двары: настолькі вялікая была цякучасць рабочых. Прагульшчыкі, лодыры наносяць велізарныя страты МТС і калгасам, асабліва ў гарачыя дні палявых работ. Указ Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР ад 17 ліпеня кладзе гэтаму канец, стварае ўмовы, забяспечваючыя паспяховую работу машына-трактарных станцый.

Надаючы асаблівае значэнне Указу, Цэнтральны Камітэт ВКП(б) абавязаў мясцовыя партыйныя арганізацыі прасачыць за дакладным яго выкананнем.

Прайшло больш месяца. Шматлікія сігналы сведчаць аб тым, што далёка не ўсе партыйныя арганізацыі выконваюць гэты свой важнейшы абавязак. Людзі правялі мітынгі, сходы, сказалі пядрэнныя прамовы, вынеслі рэзалюцыі, адабраючыя Указ, а затым усё прадаставілі „натуральнаму ходу падзей". У лепшым выпадку — перадаручылі выкананне Указа трэцярадным работнікам. Лодыры і прагульшчыкі ў радзе МТС і да гэтага часу здраўствуюць і раскашуюць, карыстаючыся заступніцтвам некаторых кіраўнікоў МТС і „неўмяшацельствам" партыйных арганізацый у справы машына-трактарных станцый.

У Тальменскім раёне, Алтайскага краю, ёсць Зайцеўская МТС. Кіруе ёю тав. Простамалотаў. Ён настроен вельмі дабрадушна. „Няма ў нас прагульшчыкаў, — хвастаючыся заяўляе ён. У сапраўднасці ж малюнак іншы. У большасці брыгад трактарысты выходзяць на работу не раней 8—9 гадзін раніцы, а заканчваюць у 6—8 гадзін вечара. Начуюць дома, а не ў полі. Трактарысты Сцепаненка і Барзенка, напрыклад, цэлы дзень не з'яўляліся ў атрад, займаліся хатнімі справамі. Камбайнер Охайкін прагуляў два дні. Дырэктар МТС лічыць усё гэта „нармальным з'явішчам". Такое-ж становішча і ў Аніоімаўскай і Тальменскай МТС. Тальменскі райком партыі адносіцца да ўсяго адбываючагася як пабочны назіральнік.

Ёсць выпадкі, калі самі дырэктары МТС груба парушаюць Указ Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР, укрываюць прагульшчыкаў ад суда, а раённыя партыйныя і совецкія арганізацыі абмяжоўваюцца „бацькоўскімі ўнушэннямі". Так, напрыклад, паступаюць у Шыгонскім раёне, Куйбышэўскай вобласці. 29 ліпеня памочнік брыгадзіра трактарнага атрада Усольскай МТС гэтага раёна Лінчэў не вышаў на работу. Матэрыял аб гэтым перадалі ў суд толькі 8 жніўня: дырэктар МТС Бухарцаў супраціўляўся. 1 жніўня самавольна ўшоў з работы трактарыст Пузыроў, гуляў тры дні. Два дні гуляў рахункавод МТС Елісеяў. Справы аб іх перададзены ў суд толькі 8 жніўня: зноў супярэчыў Бухарцаў. Патуранне дырэктара прагульшчыкам і дэзарганізатарам вытворчасці прывялі да вялікай запушчанасці ў рабоце МТС. Камбайны прастайваюць днямі. Многія трактары няспраўны. Мабыць, абаронцу прагульшчыкаў дырэктара Бухарцава прыцягнулі да партыйнай і судовай адказнасці? [Зусім] не так. Яму зрабілі чарговае „ўнушэнне".

Дырэктар МТС, як і дырэктар любога завода, — [illegible] ўлада, як кіраўнік прадпрыем[ства, ён надзел]ен усімі неабходнымі [правамі] для таго, каб ствар[ыць] [illegible] [кі]руемай ім машына-трактар[най] станцыі бальшавіцкі парадак, устанавіць цвёрдую дысцыпліну. Дырэктар МТС адказвае пер[ад] партыяй і перад урадам за вык[анан]не планаў і заданняў. Дырэк[та]р, не выкарыстоўваючый свай[іх правоў], патураючы прагулам, [нехту]ючы інтарэсамі дзяржа[вы], [illegible] толькі не можа застава[цца на] сваім пасту, але і [illegible]

Выканалі пастаўкі хлеба і мяса

Косава. Калгаснікі калгаса імені Сталіна падрыхтоўку да свята 17 верасня адзначаюць паспяховым заканчэннем раду сельскагаспадарчых работ. Закончана ўборка зернавых і льну. Калгас разлічыўся з дзяржавай па хлебапастаўцы і здачы ільнасемя. Таксама здана 115 тысяч літраў малакапастаўкі. Поўнасцю разлічыліся з дзяржавай па хлебапастаўцы і мясапастаўцы ўсе калгаснікі.

У калгасе пабудавана два свірны, клуб і памяшканне для дзіцячых ясляў. Распачата будаўніцтва двух кароўнікаў. Заканчваецца падрыхтоўка да сяўбы азімых і шырока разгарнулася зяблівае ворыва.

М. Русак,
старшыня калгаса.

А. Каледа,
брыгадзір.

Новыя клубы і хаты-чытальні ў вёсках

У вёсках Пружанскага раёна да гістарычнага дня вызвалення народаў Заходняй Беларусі з-пад прыгнёту польскіх памешчыкаў і капіталістаў рыхтуецца адкрыццё новых хат-чытален і клубаў. У бліжэйшы час адкрываюцца 3 хаты-чытальні.

У дзень слаўнай гадавіны ў вёсцы Хорева адкрыецца добра абсталяваны клуб. Будаўніцтва яго ўжо падыходзіць к канцу. У клубе будзе бібліятэка. Глядзельня зала зможа ўмясціць 350—400 чалавек. Свята 17 верасня сяляне правядуць у сваім новым клубе.

Мястэчка змяняе сваё аблічча

Высокае. Цемрай і бескультур'ем вызначалася ў былой панскай Польшчы мястэчка Варховічы. А зараз, за год совецкай улады, яно карэнным чынам змяніла сваё аблічча. Адкрыта паштовае аддзяленне, абсталяваны бальніца і амбулаторыя. Працоўныя мястэчка і акаляючых вёсак бясплатна атрымоўваюць медыцынскую дапамогу. У наступаючым навучальным годзе пачне працаваць школа сямігодка. Дзецям працоўных шырока адчынены дзверы для вучобы.

Я. Ювзук.

Помнік В. І. Леніну ў Беластоцкім парку культуры і адпачынку.
Фота Е. Халдзея. (Фотахроніка Белта).

ПРАКУРОР НАРУШАЕ УКАЗ

Уважліва сачыць за тым, каб кожны лятун і прагульшчык панёс заслужанае пакаранне, — такі абавязак органаў пракуратуры, гэтаму іх абавязвае Указ Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР ад 26 чэрвеня.

Пракурор транспартнай пракуратуры тав. Сарокін, як відаць, зусім інакш зразумеў сваю задачу. Ён барацьбу за выкананне Указа падмяніў канцыляршчынай. Вось некалькі фактаў.

Рабочы пагрузачна-разгрузачнай канторы Рубінштэйн 29 чэрвеня зрабіў прагул. Матэрыялы на дэзарганізатара вытворчасці былі перададзены ў транспартную пракуратуру. Пракурор тав. Сарокін, замест неадкладнага расследвання і перадачы суду прагульшчыка, распачаў пісаць запатрабаванні аб прысылцы розных дадатковых матэрыялаў. І гэта перапіска працягвалася 48 дзён. Толькі, нарэшце, 16 жніўня пракуратура пераслала справу ў народны суд.

На матэрыялах аб прагульшчыку Наумук М. А. Сарокін напісаў рэзалюцыю „фікцыя" і адаслаў назад справу ў пагрузачна-разгрузачную кантору. Кіраўнікі канторы, атрымаўшы матэрыял з такой рэзалюцыяй, не маглі ўявіць, які змест хаваецца за гэтым словам. Пачалася зноў перапіска. Аказваецца, такія рэзалюцыі Сарокін накладвае на ўсіх матэрыялах аб дэзарганізатарах працы. Пакуль пракурор вёў такую бюракратычную перапіску, прагульшчык месяц заставаўся непакараным.

4 ліпеня была паслана ў пракуратуру справа аб злосным дэзарганізатары вытворчасці Лысак Н. А. Пракурор Сарокін напісаў рэзалюцыю: „Фікцыя, мёртвыя душы" і адаслаў у пагрузачна-разгрузачную кантору. Розныя даведкі, характарыстыкі высыляліся на працягу 20 дзён, а ў гэты час прагульшчык невядома куды знік.

Мы прывялі тут толькі некалькі прыкладаў нарушэння транспартнай пракуратурай Указа ад 26 чэрвеня. Аналагічных выпадкаў можна было-б прывесці дзесяткі.

У рэці ўчастак народнага суда г. Брэста паступіла з транспартнай пракуратуры больш 20 спраў аб парушальніках працоўнай дысцыпліны, пратэрмінаваных на 15—25 дзён.

Прагульшчыкі і летуны бачаць у асобе пракурора Сарокіна свайго абаронцу і пакравіцеля. Вось чаму ў пагрузачна-разгрузачнай канторы і галоўных чыгуначных майстэрнях да гэтага часу назіраюцца неадпаразовыя выпадкі парушэння працоўнай дысцыпліны.

Кавалёў.

У [пра]куратуры Саюза ССР

[О]рганамі пракуратуры прыцягнуты да крымінальнай адказнасці за [вы]пуск нядобраякаснай, некамплектнай, нестандартнай прадукцыі дырэктары, галоўныя інжынеры, начальнікі АТК раду прамысловых прадпрыемстваў. У прыватнасці, былі прыцягнуты да адказнасці і аддадзены суду дырэктар Чэлябінскага зварачнага завода Ліхачоў, тэхнічны кіраўнік Салдатаў, па віне якіх сістэматычна выпускалася нядобраякасная прадукцыя. Ліхачоў і Салдатаў прыгавораны судом да 5 год пазбаўлення волі кожны.

Намеснік начальніка АТК (Аддзел Тэхнічнага Кантроля) Харкаўскага завода імені Шаўчэнка Мамотка за злачынныя адносіны да праверкі якасці выпускаемай заводам прадукцыі быў прыцягнут да крымінальнай адказнасці і аддан суду. Суд прыгаварыў Мамотка да 5 год турэмнага зняволення.

За сістэматычны выпуск нядобраякаснага абутку былі аддадзены суду тэхнічны дырэктар Горкаўскай абутковай фабрыкі „Красный обувщик" Цімафееў і дырэктар выхадной базы і фабрыкі Варанкоў. Цімафееў прыгавораны судом да 8 год турэмнага зняволення з паследуючым паражэннем у правах тэрмінам на 3 годы, Варанкоў прыгавораны да 5 год турэмнага зняволення. (ТАСС).

ХРОНІКА

Соўнарком СССР назначыў т. **Панава А. Д.** намеснікам старшыні Дзяржаўнай Плановай Камісіі пры Соўнаркоме СССР, вызваліўшы яго ад абавязкаў члена Калегіі Народнага Камісарыята Вугальнай Прамысловасці.

Соўнарком СССР назначыў т. **Лесовікова І. А.** намеснікам Народнага Камісара Марскога Флота.

Соўнарком СССР назначыў т. **Рабчынава П.** Намеснікам Начальніка Галоўнага Упраўлення Паўночнага Марскога Шляху пры Соўнаркоме СССР і ўвёў яго ў састаў Калегіі Галоўнага Упраўлення Паўночнага Марскога Шляху пры Соўнаркоме СССР.

Соўнарком СССР вызваліў т. **Задорава В. А.** ад абавязкаў члена Калегіі Галоўнага Упраўлення Паўночнага Марскога Шляху пры Соўнаркоме СССР. (ТАСС).

Па Совецкай краіне

Школа № 38 на вуліцы 8 сакавіка ў гор. Алма-Ата.
[Ф]ота Янеўскага.
Фота-кліше ТАСС.

Знойдзен шкілет мамонта

НОВАСІБІРСК. У Новасібірскі абласны музей дастаўлен шкілет мамонта, знойдзены на беразе невялікай рэчкі Ояш, паблізу сяла Бахрушэўка, Качэнеўскага раёна, Новасібірскай вобласці. Пачаты рэстаўрацыя і зборка асобных частак шкілета.

Шкілет выявілі школьнікі Пеця Глебаў і Міша Мыльнікаў. Раскопкі вялі комсамольцы мясцовага калгаса „Іскра". Яны-ж даставілі шкілет у Новасібірск. Шкілет залягаў на глыбіні шасці метраў. Ён настолькі добра захаваўся, што ўцалелі нават поўхрастковыя праслойкі паміж пазванкамі. Вышыня шкілета — 2 метры 80 сантыметраў. Поўны шкілет мамонта ў Заходняй Сібіры знойдзен упершыню. Знаходка мае вялікую навуковую цікавасць.

(„Правда").

Конкурс на праект помніка П. І. Чайкоўскаму

Камітэт па справах мастацтваў пры Соўнаркоме СССР праводзіць закрыты конкурс на лепшы праект помніка вялікаму рускаму кампазітару П. І. Чайкоўскаму. Помнік будуецца ў Маскве паводле рашэння ўрада ў азнаменаванне 100-годдзя з дня нараджэння кампазітара, якое краіна адзначала ў маі. Ён будзе пабудован перад будынкам Маскоўскай дзяржаўнай кансерваторыі ім. П. І. Чайкоўскага.

Камітэт па справах мастацтваў даручыў выдавецтву „Мастацтва" прыступіць да выпуску юбілейнага альбома, прысвечанага жыццю і творчай дзейнасці П. І. Чайкоўскага.

(ТАСС).

[illegible] Завод цяжкага [ма]шынабудавання

[СТ]АЛІНГРАД. (ТА[СС]). У Ста[ліНградзе] пачалася [падрых]тоўка [да будаў]ніцтва [illegible]

Гідрасамалёт пасля палёту. (Чырвонасцяжны Балтфлот).
Р. Мазелева. Фота-кліше ТАСС.

Чырвонафлотац комсамолец Н. Е. Дмітрэнка на вахце (Н-скі карабль ля берагоў Бесарабіі).
Фота М. Рыжака.

Павышэнне кваліфікацыі настаўнікаў заходніх абласцей

Закончыліся заняткі на месячных курсах па павышэнню кваліфікацыі настаўнікаў пачатковых і сярэдніх школ заходніх абласцей БССР. Курсы былі арганізаваны пры Беластоцкім педагагічным інстытуце, настаўніцкіх інстытутах і педагагічных вучылішчах. Іх закончылі звыш 10 тысяч настаўнікаў.

(БЕЛ[ТА])

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ

Больш дапамагаць кіруючым кадрам у авалодванні большэвізмам

Брэсцкі раённы камітэт партыі правёў нараду кіруючых работнікаў савецкіх, гаспадарчых і кааператыўных устаноў і прадпрыемстваў для абмену вопытам работы па авалодванню тэорыяй марксізма-ленінізма.

Комуністы на нарадзе ... лі, як яны вывучаюць ... курс гісторыі ВКП(б)", і ... аб недахопах, якія ёсць ... кіруючых кадраў.

—Вывучэнне гісторыі партыі,—заявіў комуніст т. Гулевіч (народны суддзя), -вельмі многа дапамагае мне практычнай рабоце. Я стаў лепш арыентавацца ва ўсіх пытаннях бягучай палітыкі, лепш спраўляюся з тымі адказнымі абавязкамі, якія на мяне ўскладзены як на работніка совецкага суда. Вырашаючы судовыя справы, знаходзячыся штодзённа сярод рабочых, служачых, калгаснікаў і сялян-аднаасобнікаў, мне прыходзіцца адказваць на розныя пытанні, асабліва па міжнароднай палітыцы. Не ведаючы гісторыі партыі, не ведаючы законаў грамадскага развіцця, адказаць на пастаўленыя пытанні мне было-б цяжка.

Вопыт паказаў, што ў тых таварышоў, якія нястомна працуюць над сабой, вывучаюць тэорыю марксізма-ленінізма, лепш праходзіць практычная работа.

Зараз я працую над VII раздзелам. На вучобу штодзённа ўдзяляю па 2 гадзіны. Карыстаюся кансультацыямі, якія друкуюцца ў газетах у дапамогу вывучаючым „Кароткі курс гісторыі ВКП(б)". Рэгулярна наведваю лекцыі пры Доме партыйнай асветы, чытаю мастацкую літаратуру. Чытка мастацкай літаратуры пашырае кругазор і аблягчае вывучэнне гісторыі партыі.

Тав. Фінкельштэйн у сваім выступленні адзначыла, што з боку райкома партыі не наладжан яшчэ належны кантроль над палітычнай самаадукацыяй комуністаў. Патрэбна, каб сакратары райкома партыі і работнікі аддзела прапаганды і агітацыі штодзённа правяралі, як комуністы працуюць над сабой, наколькі грунтоўна і правільна засвайваюць прачытанае.

—Калі-б з намі сістэматычна праводзілі таварыскія субяседаванні, указвалі на недахопы,—заявілі многія комуністы на нарадзе,—бясспрэчна, справа авалодвання комуністамі марксісцка-ленінскай тэорыяй пайшла-б ... хутчэй уперад.

Зусім нецярпімым з'яўляецца той факт, што ў Брэсцкай сельскай партыйнай арганізацыі некаторыя кіруючыя работнікі вельмі дрэнна працуюць над сабой, а некаторыя і зусім не займаюцца вучобай.

Адзін з шчодрынскіх герояў калісьці заявіў аб сабе: „Я, міласцівы гасудар, чалавек не просты. Я хачу, каб не я хадзіў да занняткаў, а яны да мяне ішлі. Я не люблю карпець над кнігамі і даўбаць па крупіцы, але і не супроць, калі-б знайшоўся чалавек, які-б веды ўліў мне ў галаву каўшом, і зрабіўся-б я пасля таго мудрым, як Мінерва".

Такія шчодрынскія „героі" ёсць, на жаль, у Брэсцкай раённай арганізацыі. Дырэктар канторы „Заготжывёла" тав. Гаут, напрыклад, з дня выхада ў свет „Кароткага курса гісторыі ВКП(б)" не браў яго ў рукі, не займаецца і зараз палітычнай самаадукацыяй. Члены партыі загадчык раённага фінансавага аддзела тав. Дамаропак, сакратар райвыканкома тав. Гогалеў, інструктар райкома партыі тав. Латышэў з верасня месяца мінулага года зусім не заглядвалі ў падручнік, матывіруючы сваю непобнаую адсталасць „сямейнымі абставінамі" і „няхваткай часу". Гэтыя комуністы не выконваюць асноўнага патрабавання статута ВКП(б), а пярвічныя партыйныя арганізацыі на іх ніяк не ўздзейнічаюць.

Комуністы т. т. Галаванеў, Ершоў і Кавалёў, ведаючы аб тым, што пры райкоме партыі склікаецца нарада па абмену вопытам работы па палітычнай самаадукацыі комуністаў, палічылі за лепшае на нараду не з'явіцца. Відаць, уласнага вопыту па самастойнай вучобе ў іх вельмі мала. Але чаму-б ім не павучыцца ў людзей?

Нежаданне працаваць над павышэннем сваіх тэарэтычных ведаў прыводзіць да палітычных памылак у рабоце, да сур'ёзнай культурнай адсталасці.

Вялікім недахопам у палітычнай самаадукацыі кіруючых совецкіх работнікаў Брэсцкага раёна з'яўляюцца марудныя тэмпы работы. Да гэтага часу большасць комуністаў тут усё яшчэ працуе над дакастрычніцкім перыядам. Калі за ўвесь час, які прайшоў пасля выхаду ў свет „Кароткага курса гісторыі ВКП(б)", некаторыя таварышы вывучылі толькі два-тры раздзелы, то колькі-ж ім патрабуецца часу, каб вывучыць увесь падручнік?

Такія тэмпы ў вывучэнні гісторыі партыі нецярпімы.

Райком партыі і пярвічныя партыйныя арганізацыі павінны ўсямерна дапамагчы кіруючым кадрам ліквідаваць сваю тэарэтычную адсталасць. Ім трэба як найхутчэй прыступіць да вывучэння пасляkaстрычніцкага перыяда гісторыі партыі. Неабходна арганізаваць кантроль за палітычнай вучобай комуністаў, аказваць ім больш дзейсную дапамогу ... авалодванні рэволюцыйнай тэорыяй. А супроць комуністаў, ... жадаючых вучыцца, трэба прыняць рашучыя меры ўздзеяння.

Т. Ермалаеў.

Там, дзе не кіруюць агітатарамі

Доўгі час пасля выбараў у Вярхоўныя Советы СССР і БССР па былым выбарчым участку № 25 зусім не праводзілася агітацыйна-масавая работа. Нарэшце, у ліпені партарганізацыя аблпракуратуры і суда, якая гаркомам партыі прымацавана да ўчастка, абмеркавала гэтае пытанне на партыйным сходзе. Участак разбілі на часткі, прымацавалі да іх агітатараў.

Як-жа яны працуюць? Трэба сказаць, што толькі некалькі таварышоў прыступілі да р... ы ў гуртках. Але і гэтыя аг... ры працуюць нездавальняюча ... к, член партыі тав. Грыгор'еў ... ч доўгага перапынку прыступ... работы ў гуртку. Ідучы ... шыню на заняткі, ён добра ... рыхтаваўся, абышоў сам у... слухачоў. У выніку на заняткі прышло 35 чалавек (з 6 дамоў). Тэмай быў даклад т... та... рэнка на XVIII з'ездзе ...

Слухачы засталіся вельмі задаволены самімі заняткамі і тым, што пасля доўгага чакання да іх з'явіўся агітатар. Але ў наступныя разы справа пайшла куды горш. Зараз заняткі наведваюць 10—15 чалавек. Не лепш абстаіць справа і ў другіх гуртках. Гэтым пытаннем не зацікавіліся ні агітатары, ні партбюро

Вылучаныя агітатары ... ь усе маюць сур'ёзную аг... адукацыйную падрыхтоўку. ... ле яны патрабуюць неаслабнага ідэйнага, метадычнага і арганізацыйнага кіраўніцтва. Яго, на жаль, няма.

У дапамогу кіраўніку агіткалектыва тав. Гарэліку партбюро вылучыла тав. Лаўрыновіча, які павінен быў правяраць работу агітатараў і дапамагаць ім. На справе аказалася, што пры наяўнасці двух кіраўнікоў работа абязлічваецца. У выніку работу агітатараў ніхто не правяраў. Правільны ўлік агітацыйна-масавай работы адсутнічае. І тое, што запісана ў сшытку тав. Лаўрыновіча аб прароблена́й раб... не адпавядае сапраўднасці ... інар агітатараў праведзен толь... дзін раз, але і той не задаволі... агітатараў. Абмен вопытам агітацыйна-масавай работы не праводзіцца.

Сур'ёзнейшы недахоп у рабоце агітатараў — гэта адсутнасць ... патрэбнай сувязі з насельніцтвам ... м. Нават дні заняткаў вы... зн... а партбюро, не параіўшыся з с... ачамі гурткоў. На пытанне, ... у так мала людзей прыходзі... на заняткі, агітатар Грыгор... вымушан быў прызнаць, шт... яго не наладжана сувязь з ... хачамі. „Замест таго, каб сам... высвятліць, чаму той ці ін... гаварыш не прысутнічае на зан... ях, я гэта даручаў старасту... ... тка. У выніку я страціў сувя... са сваімі слухачамі". Та... коева... становішча і ў другіх агітатар... , якія фармальна аднося... цца да даручанай ім адказней... шай справы.

М. Гамбург.

У абкоме КП(б)Б

Абком КП(б)Б абмеркаваў пытанне аб становішчы палітасветнай работы ў вобласці.

У прынятай пастанове адзначана, што за час устанаўлення совецкай улады на тэрыторыі вобласці праробленa значная работа па арганізацыі палітасветнай работы на вёсцы. Арганізавана 16 дамоў соцыялістычнай культуры, 140 хат-чытальнь, 136 чырвоных куткоў. Пры палітасветных установах працуюць 217 палітычных, драматычных, музыкальных і фізкультурных гурткоў. Прачытана па розныя тэмы больш тысячы дакладаў і лекцый. Падрыхтавана па месячных курсах 95 загадчыкаў хат-чытальнь.

Разам з гэтым у рабоце палітасветных устаноў адзначан рад сур'ёзных недахопаў. У сваёй большасці гэтыя ўстановы не сталі яшчэ цэнтрамі культурна-масавай работы. Не разгорнута абаронная работа, не арганізавана агразаатэхнічная і антырэлігійная прапаганда. Хаты-чытальні зусім слаба ўдзельнічаюць у правядзенні гаспадарча-палітычных кампаній на вёсцы, у іх работу не ўцягнут мясцовы актыў і інтэлігенцыя. Памяшканні палітасветных устаноў не абсталяваны, сродкі, адпушчаныя для гэтай мэты, не скарыстоўваюцца.

Асабліва дрэнна работаюць палітасветныя ўстановы ў Камянецкім, Маларыцкім і Жабінкаўскім раёнах.

Абком КП(б)Б прапанаваў усім райкомам партыі да 1 верасня праверыць становішча работы ўсіх палітасветустаноў і рэзультаты праверкі абмеркаваць на пасяджэнні райкома, прыняўшы адпаведныя меры па ператварэнню кожнай хаты-чытальні і Дома соцкультуры ў сапраўдны культурны цэнтр на вёсцы.

У цэнтры работы палітасветных устаноў павінны быць пастаўлены задачы комуністычнага выхавання працоўных, умацавання працоўнай дысцыпліны ў калгасах, разгортвання масава-абароннай работы і антырэлігійнай прапаганды.

Абком КП(б)Б абавязаў райкомы партыі да 1 верасня падабраць і зацвердзіць раённых інспектараў палітасветнай работы, загадчыкаў бібліятэк, Дамоў соцкультуры і хат-чытальнь, сістэматычна праводзіць раённыя семінары палітасветработнікаў. Планы палітасветнай работы ў раёне, як правіла, павінны зацвярджацца на пасяджэннях райкома з перыядычнай праверкай выканання плана.

Абласному аддзелу народнай асветы і райвыканкомам прапанавана поўнасцю разгарнуць сець палітасветных устаноў і забяспечыць іх неабходным абсталяваннем, культінвентаром, апаратам, літаратурай. Абласны аддзел мастацтва абавязан палепшыць кіраўніцтва гурткамі мастацкай самадзейнасці на вёсцы. Усямерна павінна быць падтрымана ініцыятыва сялянства па будаўніцтву і прыстасаванню свабодных памяшканняў пад хаты-чытальні і клубы.

Да гадавіны вызвалення Заходняй Беларусі ад панскага ярма Інстытут Гісторыі Акадэміі Навук БССР рыхтуе выданне зборніка народнай творчасці.

На здымку: (злева направа): навуковы супрацоўнік А. К. Калечыц, старшы навуковы супрацоўнік І. А. Сярэбраны і загадчык секцыяй этнаграфіі і фальклора М. Л. Грынблат—удзельнікі экспедыцыі па збору матэрыялаў для зборніка.
Фота В. Хеніна. (Фотахроніка БЕЛТА).

Трактарысты — стаханаўцы

Велізарнейшымі вытворчымі поспехамі сустракаюць гадавіну вызвалення працоўных Заходняй Беларусі з-пад гнёту польскай буржуазіі трактарысты Ружанскай машына-трактарнай станцыі таварышы Баранаў і Петрашка. Асабліва выдатных поспехаў дабіўся тав. Баранаў Якаў. Ён першым у вобласці на 15 жніўня выканаў гадавое заданне трактарных работ. Пры плане 140 гектараў ён узараў на трактары „Універсал-2" 157 гектараў і з'эканоміў 904 кілограмы гаручага. Кожны дзень тав. Баранаў за змену ўзорвае 4—6 гектараў пры норме паўтара гектара. Такіх высокіх паказчыкаў у рабоце стаханавец Якаў Баранаў дабіўся дзякуючы адданай працы і глыбокаму веданню тэхнікі сваёй справы.

За машынай ён наладзіў выдатны тэхнічны догляд. Заўсёды перад пачаткам і па сканчэнню работы тав. Баранаў уважліва аглядвае машыну і прыводзіць яе ў парадак.

Прыкладу стаханаўскай работы тав. Баранава следуе і малады трактарыст, нядаўна скончыўшы курсы, тав. Петрашка Андрэй. Ён работае на трактары „ХТЗ-НАТИ" і штодзённа за змену ўзорвае па 8, а ў асобныя дні па 12 гектараў пры норме 5 гектараў. За час з 1 па 12 жніўня тав. Петрашка ўзараў 87 гектараў глебы.

Неабходна адзначыць, што работа таварышоў Баранава і Петрашкі заўсёды атрымлівае высокую ацэнку.

Зараз таварышы Баранаў і Петрашка рыхтуюцца азнаменаваць пятую гадавіну стаханаўскага руху яшчэ большымі поспехамі.

І. Пеця.

ВЫРАТАВАНАЕ ЖЫЦЦЁ

Жыццё селяніна Філіпа Скробат склалася так, што ён на саракавым годзе захварэў. Невядомая хвароба страўніка прыкавала яго да ложка. З кожным годам Філіп Скробат марнеў, старыўся і здавалася, што яму засталося мала жыць. Каб лячыцца ў высокакваліфікаваных урачоў, патрэбны былі вялікія сродкі, а іх Скробат не меў. Вясковыя „лекары"—знахары ды шаптухі —зусім не давалі ніякай карысці, а, наадварот, яшчэ больш узмацнілі хваробу.

15 год мучыўся старык. Ён страціў усякую надзею на выздараўленне.

— Так сціснула хвароба, — успамінае Філіп Скробат, — што хацелася хутчэйшай смерці.

Калі ўстанавілася совецкая ўлада, Скробату параілі звярнуцца да совецкіх урачоў. З недавер'ем аднёсся ён да гэтай парады, але рашыў спытаць шчасця. Мясцовыя ўрачы накіравалі старыка ў брэсцкую бальніцу. Яму зрабілі аперацыю, і праз тры тыдні хваробу як рукой зняло.

—Зараз я адчуваю,—гаворыць Філіп Скробат,—што на многа памаладзеў. Совецкая ўлада мне выратавала жыццё. За гэта я вельмі ўдзячан нашаму ўраду і комуністычнай партыі.

В. Гмыр.

Вёска Сошыца, Бярозаўскага раёна.

Машыны аблегчылі працу сялян

Вялікую дапамогу ў рабоце членаў сельскагаспадарчай арцелі „І Мая" аказвае Шэрашэўская машына-трактарная станцыя. Машыны аблегчылі цяжкую працу сялян. За тры дні малатарняй „МК-1100" намалочана 41 тона зярна. 18 тон зярна калгас здаў дзяржаве ў выкананне плана хлебапаставак. Трактарам узарана пад азімыя 90 гектараў, закультывіравана 75 і прабаранавана 35. Пад зябліва ўзнята 60 гектараў.

Ф. Букраба.

АБ КНІЗЕ Ф. ЭНГЕЛЬСА „ЗАМЕТКІ АБ ВАЙНЕ"

Дзяржаўнае выдавецтва палітычнай літаратуры выпусціла выдатную кнігу Ф. Энгельса „Заметкі аб вайне". Кніга прадстаўляе сабой зборнік артыкулаў Энгельса аб франка-прускай вайне 1870—1871 гадоў. Артыкулы гэтыя друкаваліся тады ў лонданскай вячэрняй газеце „Pall Mall Gazett". Яны належаць да ліку найбольш бліскучых і таленавітых сярод шматлікіх ваенных работ Энгельса. Іменна ў сувязі з гэтымі артыкуламі за Энгельсам у кругу яго друзей назаўсёды ўмацавалася прозвішча „генерал".

Яшчэ задоўга да таго Энгельс, па словах Маркса, „замацаваў за сабою ў Германіі становішча ваеннага крытыка". У 1859—1860 г.г. у ваенных кругах Еўропы панавала думка, што яго ананімныя памфлеты („По і Рэйн", „Савойя, Ніцца і Рэйн") належаць пяру якога-небудзь вядомага генерала, скрываючага сваё імя. Энгельс друкаваў іх ананімна па парадзе Маркса, які хацеў, „каб публіка думала, што аўтарам з'яўляецца адзін з буйных генералаў. У другім выданні, якое, несумненна, ... віцца, калі рэч выйдзе своечас... а, ты ў прадмове з ... x line ... ці радкоў. — А. Л.) назавеш ... е трыумфам ... нар...ы" (Маркс і Энгельс. Творы, т. XXII, стар. 384—385).

Першыя „Заметкі аб вайне" мелі велізарны поспех. У чым-жа прычына такога поспеху? Чаму гэтыя артыкулы нават зараз, праз 70 год, прадстаўляюць для нас вялікі інтарэс? Адказ можа быць адзін: у артыкулах асабліва ярка праявілася выдатная, уласцівая Энгельсу здольнасць прадбачання падзей.

Знаходзячыся бязвыездна ў Манчэсцеры, Энгельс сумеў разгарнуць перад чытачамі настолькі пераканаўчую і падрабязную карціну аперацый на франка-прускім тэатры ваенных дзеянняў, што ніхто-б не паверыў, што аўтар гэтых „ваенных карэспандэнцый" не прысутнічаў там асабіста. Энгельс знаёміў чытачоў з усёй канкрэтнай абстаноўкай ваенных аперацый у яе драбнейшых дэталях. З найвялікшай добрасумленнасцю і веданнем справы ён паведамляў аб колькасным і якасным саставе войск абодвух старон, падрабязнасці іх узбраення, забеспячэння, інжынернага і санітарнага абслугоўвання і г. д. Шляхам смелых здагадак і супастаўленняў Энгельс умеў прадугадваць далейшы ход падзей і так наглядна раскрываў гэта перад чытачом, што той не мог не згадзіцца з правільнасцю прадсказванняў, якія потым нязменна збываліся.

У першым-жа сваім артыкуле, надрукаваным 29 ліпеня 1870 г. (праз 10 дзён пасля аб'яўлення вайны), дэтальна знаёмячы чытачоў з саставам французскіх і германскіх войск, з асаблівасцямі іх камплектавання і мабілізацыі, Энгельс раскрывае замысел Напалеона III, які спадзяваўся „ізаляваць Паўночна-германскі саюз ад паўднёвых дзяржаў і скарыстаць нездавальненне, маючаеся ў абласцях, нядаўна далучаных да Прусіі". Імклівы націск на Рэйн і наступленне на Франкфурт і Вюрц... чыме... пруск... пруса... атрыма... ...г далі-б французам магчымасць парушыць увесь ход мабілізацыі, наносіць паражэнне па частках і перамогу.

Тут ... Энгельс п... рэслівае велізар... прагрэсіўн... значэнне імкнення ... рманскага народ... адзінства ... з'еднання. „...Г... моцны ў ... ў нацыянал... па... чуцца ў ... мцаў расстроіў усе падобныя ... аны: Луі-Напалеон апынуўся ... рам да твару не з каралём В... гельмам... а з нямецкай нацы... Захапіць Германію не ўдало... і таму ... рышлося весці ... зую кампанію ўсімі ... наяўнымі ... і".

Ужо ў ... ім артыкуле (ад 2 жніўня) Эн... ў ... ецца паведаміць аб пла... рускага камандавання. „Гэты ... прадпалагае сканцэнтраванне ... ермапскай арміі паміж Вагезамі ... Мозелем.. Ён прадпалагае та... ... жэнне, у якім нямецкае левае ... , ад Цвей... брукена і амаль ... арду... лзе... выключна абаронч... час як правае кр... ... ход... ваючыся ад Саарлуі і ... ад гэтага пункта і падтрымане моцнымі рэзервамі, атакуе непрыяцеля... і фланговым прасоўваннем усёй рэзервнай кавалерыі парывае яго зносіны з Мецам". У выпадку ўдачы нямецкай аперацыі французская армія будзе адк... ад базы—Меца і Мозеля — ... кує, як прадбачыць Энгельс ... адкінутай на такую пазіцы... дазволіць немцам апынуі... між ёй і Парыжам".

Гэтае выдатнае прадс... Энгельса збылося слова ў ...

Энгельс проста і пераканаўча раскрывае перад чытачамі геніяльны метад аналіза і абагульнення фактаў. Так ён расказвае са слоў карэспандэнта „Гетрэ" аб прасоўванні буйных вайсковых часцей праз Т... (Усходняя Прусія) на лініі ... Саар; аб моцных падмаг... ях саарбрукенскага гарні... , напэўна, з Кобленца, дзе ... шчан штаб 8-га прускага ... пуса; аб прасоўванні 7-га армейскага корпуса да граніцы. Такім чынам, гаворыць ён, на лінію Саара высунута 3 корпусы, г. зн. да 100.000 чалавек. Акрамя таго Энгельс атрымаў весткі аб прасоўванні 30.000 кавалерыі ў раёне Кельна.

Гэтым весткам ён надае асаблівае значэнне. „Уся гэта групіроўка войск як-бы ўказвае, — заключае Энгельс. — што галоўны ўдар немцаў ... зсен іх правы ... флані... Мецам і Саар... ... на... даліны верх... няга ... Калі конніца рэзер... сап... ужо прайшла на ... ны ... прамку, то ... ме... ператвараецца на ўпэў... .

... ты артыку... ... льс пас... адправіць Мар... ... Рэсьбай неадкладна ... дакцыю. Ён апасаўся зат... публікавання артыкула ... адзін дзень, бо ... у аў... зеі м... разгарнуцца ... ... і асэл зме... ... ы ход ... Тв...

... бяспрыкладным фанфаронствам ускліікаў: „Мы гатовы, архі-гатовы, да апошняга гузіка на гетрах". Французская буржуазія і мяшчанства, падсцёгваемыя ўра-патрыятычнымі завываннямі напалеонаўскіх агентаў — „белаблузнікаў",—лямантавалі: „У Берлін! У Берлін!" —і былі шчыра пераканаы, што паход французскай арміі будзе „простай прагулкай". Але прыбыўшы 28 ліпеня ў Мец, каб прыняць камандванне узброенымі сіламі, Напалеон III нечакана захістаўся: толькі тут, на месцы, для яго стала яснай поўная непадрыхтаванасць французскай армі... ... ...зіў цэлы тыдзен... ... аказаўся для фр... фатальным: немцы паспел... ... гць усе войскі і 5 жн... ... рашылі ў наступл...

У ... жніўня Энгельс ... аўдную пры... чыну хістан... Напалеона: „Забеспячэнне ... для кампаніі ... началося ... ... 1 жніўня; у войсках ... мала паходных фляг ... у і другога паход... ... ння, маса было гні... ... нярэдка заплясневелы. ... на сказаць, што армія ... ры панесла паражэн... ... ькі ... самой-...

... перамог прусакоў пры Вейсенбургу і Вёрце. Дакладна ўказаўшы размяшчэнне ўсіх часцей французскіх арміі, ён растлумачвае, што гэтае размяшчэнне было разлічана толькі на наступленне, але абсалютна не годна было для абароны. Празмерная расцягнутасць фронта, аддаленне перадавых часцей ад цэнтра з'яўляюцца пагубнымі пры раптоўным нац... ку магутных сіл праціўніка. ... такой абстаноўцы адыходзячыя перадавыя часці не паспяваюць апавясціць галоўныя сілы арміі, а флангавыя часці не могуць быць своечасова падцягнуты да цэнтра.

Немцы ўлічылі карэнны недахоп пабудовы французскай арміі. Магутным ударам на крайні правы фланг праціўніка яны разбілі і так далёка адкінулі маршала Мак Магона, 1) што ён страціў сувязь з астатняй французскай арміяй. Разам з тым немцы пачалі прадбачанае Энгельсам наступленне сваім правым флангам пры садзейнічанні кавалерыі, задачай якой было абыйсці французаў з тыла.

„Заметкі аб вайне" і за... ... з 70 год, чытаюцца з вялік... ... і інтарэсам. Лаканічнае і стро... ... але багатае фактычнымі да... ... павяданне то дыша драма... ... ацьбы, то ажыўляецца ... ... рказмам. Знаходзячы... ... дзі васьмісот —дзе...

... ршал Францыі, манар... ... эўся прусакам у усёй ... жэннем пад Седанам ... 3 6 красавіка 1871 ... аў на чале версаль... ... урмавала Парыж у ... таргнулася ў яго і ... жыхі тыс. абаронцаў ... ніцтва жанчын, старых ... дзі праявілася „адваж...

ЧАМУ АДСТАЕ ОСТРАМІЧЭЎСКІ СЕЛЬСОВЕТ

У Острамічэўскі сельскі совет уваходзіць 8 населеных пунктаў. Параўнальна з другімі сельскімі советамі Острамічэўскі невялікі. Здавалася-б, што можна паставіць работу так, каб заўсёды быць уперадзе па выкананню ўсіх гаспадарча-палітычных кампаній. Адпак атрымліваецца наадварот. Сельсовет значна адстае па раду работ. Асабліва вялікае адставанне па хлебапастаўцы. На 22 жніўня па сельсовету план выкапан усяго на 14,2 процанта.

У чым жа прычына адставання?

Яна крыецца ў адсутнасці масава-палітычнай работы сярод насельніцтва. Агітатары, якія нядрэнна працавалі ў час правядзення падрыхтоўкі да выбараў у Вярхоўныя Советы СССР і БССР, зараз сваю работу спынілі. Кіраўнікі сельсовета таксама вельмі рэдка бываюць у вёсках. Па пытанню загатовак сельскагаспадарчых прадуктаў сельскі совет абмежаваўся толькі правядзеннем 18 жніўня нарады актыва.

На гэтай нарадзе актыў абавязаўся шырока разгарнуць масава-палітычную работу сярод насельніцтва з тым, каб у бліжэйшыя дні забяспечыць поўнае выкананне хлебапаставак усімі гаспадаркамі. Старшыня сельсовета тав. Шым і сакратар (ён-жа намеснік старшыні) тав. Данілюк думаюць, што раз актыў узяў абавязацельства, то значыць і ўсё ўжо зроблена. У сапраўднасці справа абстаіць зусім не так. Хлебапастаўкі як ішлі самацёкам, так і ідуць. А ў сельсовеце нават і не цікавяцца ведаць, на колькі процантаў выканан план хлебапаставак гаспадаркамі сельсовета.

Не займаецца хлебапастаўкамі і агент райупаўнаркамзага тав. Несцярук. Ён не ведае, хто выканаў абавязацельствы перад дзяржавай і хто не.

У выніку адсутнасці дастатковай увагі з боку кіраўніцтва сельскага совета пытанню ўборкі ўраджаю некаторыя сяляне не звезлі яшчэ з поля зжатага збожжа. У вёсцы Острамічэва даўно стаяць на полі снапы грамадзян В'юна Міхаіла і Матвеюка Паўла.

У вёсках ёсць дастаткова малатарняў, але сельскі совет не арганізаваў малацьбы. Некаторыя гаспадары збіраюцца пачаць абмалот толькі пасля азімай сяўбы. Селянін Казаўчук Іван з вёскі Острамічава павінен здаць дзяржаве 100 кілаграмаў зярна, а не прыступіў да здачы. Чаму? Ды таму, што няма намалочанага. У гутарцы тав. Казаўчук заявіў: „Сваёй малатарні і вялкі я не маю. Думаю малаціць цэпам. І вось я рашыў правесці ворыва, а потым прыступіць да абмалоту збожжа і выканання хлебапаставак". З гэтай гутаркі бачна, што сялянам не растлумачана значэнне неадкладнага абмалоту збожжа пасля ўборкі і своечасовага выканання святочнага доўгу перад дзяржавай.

Ёсць у сельсовеце і такія гаспадаркі, якія свядома зацягваюць хлебаздачу. Так, селянін Лук'янюк з вёскі Кашылева павінен здаць дзяржаве 8 центнераў зярна, але да гэтага часу не здаў ні аднаго кілограма. Работнікі-ж сельсовета і райупаўнаркамзага не прад'яўляюць да яго цвёрдых патрабаванняў аб своечасовым выкананні абавязацельстваў перад дзяржавай.

Трэба сказаць, што назначаны раённым выканаўчым камітэтам тав. Петрыкаў для аказання дапамогі кіраўніцтву сельсовета ў загатоўках сельгаспрадуктаў амаль нічога не зрабіў у гэтым напрамку. Ён ужо больш тыдня як не быў у сельскім совеце і не ведае, як там абстаяць справы.

Для таго, каб ліквідаваць адставанне сельсовета па пастаўках сельскагаспадарчых прадуктаў, трэба мабілізаваць увесь сельскі актыў і агітатараў на растлумачэнне насельніцтву своечасовага выканання імі абавязацельстваў перад дзяржавай. Неабходна ў кожнай вёсцы арганізаваць круглаcутачную работу малатарань і поўнае скарыстанне маючыхся зернаачышчальных машын. Аказаць дапамогу ў адвозцы зярна на прыёмныя пункты тым гаспадаркам, якія не маюць коней.

Уся работа сельскага актыва павінна праходзіць пад лозунгам дастойнай сустрэчы ўсенароднага свята—17 верасня. Острамічэўскі сельсовет мае ўсе магчымасці выйсці ў рады перадавых і сустрэць першую гадавіну вызвалення працоўных Заходняй Беларусі з-пад гнёту польскай буржуазіі поўным выкананнем усімі гаспадаркамі ўсіх абавязацельстваў перад дзяржавай.

І. Муравіцкі.

Лепшыя праоргі Магілеўскай шоўкавай фабрыкі. Злева направа: лабарантка Н.А. Шуміга—праорг сушыльнага цеха і праоргі мотальнага цеха майстры А. Е. Мірэно, М. Е. Бейлінсон і А. І. Механікава.

Фота К. Якубовіча (Фотахроніка БЕЛТА).

ГРАШОВЫ АВАНС

У калгаснай канцылярыі людна. Многія прышлі сюды са сваімі сем'ямі. Сёння ў калгаснікаў незвычайны дзень: яны атрымоўваюць першы грашовы аванс на працадні. Колькі радасці і гордасці на тварах!

Калі вясной, у красавіку, 21 бядняцкая гаспадарка вёскі Кавердзякі аб'ядналася ў сельскагаспадарчую арцель, мясцовыя кулакі гаварылі:

— Нічога з гэтай заціі не выйдзе. Не змогуць яны гаспадарыць. Калі ў сваёй уласнай гаспадарцы галадалі, дык у калгасе тым больш памруць з голаду...

Але прароцтвы кулакоў і іх агентаў не спраўдзіліся. Калгас хаця і невялікі, хаця і не пазбаўлен яшчэ асобных недахопаў у сваёй рабоце, але ўпэўнена ідзе ўперад. Калгаснікі дружнай работай умацоўваюць сваю арцельную гаспадарку.

— Раней, — расказвае калгаснік Нікалай Пархач, — нашу вёску з усіх бакоў сціскалі землі асаднікаў. Цяжка было павярнуцца на сваіх вузенькіх шнурках-палосках. Таго і глядзі, пападзеш у лапы асадніка. То курыца, то парасё зайдзе ў пасеў. Страт яны зробяць на грош, а адпрацоўваць трэба было па дзесяткі злотых. А зараз—гэта наша зямля, і плады яе мы пажынаем самі.

Трэба сказаць, што вынікі першага года калектыўнай работы нядрэнныя. Аб гэтым ярка сведчыць сёнешняя выдача грашовых авансаў на працадні.

Старшыня калгаса тав. Піваварчук, разгарнуўшы ведамасць, падзывае да стала калгасніка Іосіфа Ручэўскага. За чатыры месяцы яго сям'я з трох працаздольных выпрацавала 315,6 працадня. На кожны працадзень праўленне калгаса выдае па 1 рублю 95 капеек. А ўсяго Іосіф Ручэўскі атрымоўвае 619 рублёў 50 капеек.

Ён доўга і старанна выводзіць на ведамасці сваё прозвішча і, не адыходзячы ад стала, пералічвае пачку новых пяцёрак.

— На сваім жыцці я ніколі адразу не меў столькі грошай. Значыць, мы не памыліліся, што пайшлі ў калгас, — гаворыць Ручэўскі, і яго твар азараецца радаснай усмешкай.

— Гэта толькі аванс, — растлумачвае старшыня калгаса, — у канцы года будзем атрымоўваць значна больш.

Аванс атрымоўвае калгаснік Нікалай Пархач. Тры працаздольных яго сям'і, з'яўляючыся членамі арцелі, за чатыры месяцы выпрацавалі 384 працадні. Ён атрымоўвае 651 рубель 50 капеек.

Адзін за адным падыходзяць калгаснікі да стала, на іх тварах іскрыцца радасць. Гэта радасць кожнаму з нас зразумела: у гэтым першым грашовым авансе змешчана праца калгаснікаў, праца не на кулакоў і памешчыкаў, а на самых сябе.

У калгасе вялікай крыніцай прыбытку з'яўляецца агарод. За рэалізацыю памідораў, гуркоў і іншых агародніх культур калгас ужо атрымаў 19 тысяч рублёў прыбытку. З іх 6400 рублёў авансам размеркавана на працадні калгаснікаў.

Ал. Махнач.

Калгас імені Калініна, Брэсцкага раёна.

ПА-БОЛЬШЭВІЦКУ РЭАГАВАЦЬ НА СІГНАЛЫ ПРАЦОЎНЫХ

Наша партыя і ўрад надаюць выключна вялікае значэнне своечасоваму рэагаванню на сігналы і скаргі працоўных. Абавязак кіраўнікоў прадпрыемстваў і устаноў—хутка і чула рэагаваць на сігналы працоўных, на кожную скаргу даваць змястоўны і вычарпальны адказ. Гэта не ўсюды зразумелі.

Яшчэ ў пачатку чэрвеня рэдакцыя газеты „Зара" паслала на рэагаванне ў абласны зямельны аддзел матэрыял аб кобрынскай школе трактарыстаў. У пісьме своечасова сігналізавалася аб тым, што ў школе адсутнічаюць неабходныя нагдядныя дапаможнікі, не хапае выкладчыкаў па раду дысцыплін, сярод курсантаў не вядзецца ніякай палітыка-выхаваўчай работы. Загадчык абласнога зямельнага аддзела т. Радкевіч перадаў гэта пісьмо ў аддзел землеўпарадкавання, адкуль яго пераслалі загадчыку аддзела кадраў Карпаву. Апошні і сам не ведае, дзе падзявалася пісьмо.

Гэта не адзін выпадак гублення прысылаемых працоўнымі пісем. Вось, напрыклад, грамадзянін вёскі Глыбоке, Жабінкаўскага раёна, Карпук прыслаў скаргу яшчэ 20 чэрвеня, яе пераслалі кудысьці, а селянін і да гэтага часу не атрымаў ніякага адказу. Такі-ж лёс пасціг і заяву селяніна Грышчука з Дывінскага раёна, якую ён падаў 13 чэрвеня.

4 жніўня рэдакцыя паслала на рэагаванне ў аблдрэўхімсаюз надрукаваны ў газеце артыкул „Кантрасты", у якім сігналізавалася, што на лесазаводзе „Чырвоная зара" адсутнічае культурна-бытавое абслугоўванне рабочых, расцягваны бібліятэчныя кнігі і маецца рад іншых непаладкаў. Сігнал даволі важны. Але чамусьці кіраўнікі аблдрэўхімсаюза не палічылі патрэбным адказаць, што імі прынята па гэтаму сігналу.

Па месяцу не адказвае на дасланыя скаргі абласны аддзел [illegible] здароўя (загадчык Кавальчук). [illegible] жніўня яму былі дасланы [illegible] [illegible]ялы аб дрэннай рабоце абслугоўваючага персанала ў першай і другой гарадскіх бальніцах, аб антысанітарыі. Да гэтага часу ніякага адказу не прыслана.

Прыведзеныя факты сведчаць аб тым, што некаторыя кіраўнікі бяздушна, бюракратычна адносяцца да скарг працоўных.

У чэрвені месяцы абласны камітэт партыі прыняў спецыяльную пастанову, у якой сурова папярэдзіў кіраўнікоў раду ўстаноў за бяздушныя адносіны да скарг працоўных. Як відаць, загадчык абласнога зямельнага аддзела тав. Радкевіч, старшыня аблдрэўхімсаюза т. Іваноў і загадчык абласнога аддзела аховы здароўя т. Кавальчук не зрабілі з гэтай пастановы адпаведных вывадаў. Такія бюракратычныя адносіны да сігналаў працоўных нецярпімы. Пракуратура павінна зацікавіцца гэтым пытаннем і прыняць адпаведныя меры.

Ф. Нікіфараў.

Падрыхтоўка да новага навучальнага года ў г. Высокае

ВЫСОКАЕ. Беларуская і руская школы ў мінулым годзе ў горадзе знаходзіліся ў неабсталяваным будынку. Не гледзячы на ўсё гэта, праца ў іх ішла поўным ходам.

Зараз праводзіцца капітальны рамонт школ. Раённы аддзел асветы асігнаваў на гэта 35 тысяч рублёў. Дадаткова на абсталяванне фізічных і хімічных кабінетаў асігнавана 7 тысяч 800 рублёў.

Значна папоўніліся педагагічныя кадры. У новым навучальным годзе ў школах горада 35 настаўнікаў будуць навучаць 1080 дзяцей.

Школы забяспечаны на зіму палівам. У іх адведзены спецыяльныя пакоі для піонераў і фізкультурнай работы. К першаму дню заняткаў школьная рэдакцыя гатовіць насценгазету.

М. Тайтэльбаум.

На тактычных занятках Н-скай часці БАВА. Гармата на агнявой пазіцыі. (Фотахроніка БЕЛТА).

Бюджэт раённага цэнтра

Пры ўладаранні польскіх паноў бюджэт горада Пружаны складаў 11 тысяч злотых у год. Большая частка з іх ішла на ўтрыманне касцёлаў, турм, на дапамогу чыноўнікам. Паламаныя тратуары, брудныя крывыя вуліцы — вось што было ў Пружанах.

У гэтым годзе бюджэт горада Пружаны складае 512 тысяч рублёў, з іх 132 тысячы асігнавана на добрабыт горада. У горадзе ўжо пабудаваны тры і адрамантавана 6 артэзіянскіх калодзежаў, прыведзен у парадак гарадскі парк і запушчанае раней возера, пачата будаўніцтва лазні. На рэканструкцыю гарадскога тэатра асігнавана 100 тысяч рублёў.

Клуб імені Леніна (гор. Гомель) Беларускай чыгункі арганізаваў джаз-аркестр, які абслугоўвае палявыя станцыі. На здымку: джаз-аркестр на рэпетыцыі.

Фота А. Шаевіча. (Фотахроніка Белта).

вяцьсот кілометраў ад тэатра ваенных дзеянняў, Энгельс са здзіўляючай упэўненасцю і дакладнасцю вылічвае адлегласці паміж рухаючыміся атрадамі, ацэньвае магчымасці змагаючыхся старон. Ён паведамляе чытачу намеры сражаючыхся, перспектывы наступлення, адступлення, акружэння. З дапамогай такой незвычайнай канкрэтнасці і мэтаімкнёнасці сваіх растлумачэнняў Энгельс дасягае максімальнай яснасці і пераканаўчасці.

Французскія войскі аказаліся разарванымі напалам, і германскія наступаючыя арміі ўкліняліся ў сярэдзіне. Адна з частак французскага войска — армія Базэна — адкінута к Мецу, другая — армія Мак-Магона — к Нансі і далей; армія Фелікса Дуэ знаходзілася дзесьці далёка на поўдні. Гер[illegible]ская конніца хутка робіць абход, Базэну грозіць акружэнне. Энгельс [illegible] заўважае: „Цяпер усю работу [illegible]обяць салдацкія ногі".

Прус[illegible] конніца амаль дасягнула ме[illegible]ы. „Пакуль французы марудзілі [illegible] — пі[illegible]ша Энге[illegible] [illegible] гер[illegible]манская [illegible] ля Комер[illegible] ідучую [illegible] вілася [illegible] жаючы з [illegible] пакутым [illegible] Даже французс[illegible] дае 43 палкі [illegible] вcase кавалерыі, [illegible] саставе Рэйнскай [illegible]

19 жніўня а[illegible] поўнасцю разгр[illegible] ад шляхоў у П[illegible] назад да Меца.

Але што-ж у [illegible] разбіты і праслед[illegible]

кронпрынцам Мак-Магон? Замест таго, каб разважліва адступаць да цэнтра краіны, ён чамусьці павалачвае ў бок бельгійскай граніцы, робячы выгляд, што хоча прыйсці на дапамогу Базэну. Энгельс злосна высмейвае гэтую неразумную выдумку, называючы яе „актам роспачы", планам „палітычнага і ваеннага авантурыста, якія панавалі ва Францыі на працягу апошніх дзевятнаццаці год... Вось Другая імперыя ва ўсёй сваёй прыгожасці. Захаваць знадворны выгляд, скрыць паражэнне — вось што патрабуецца больш усяго. Напалеон усё паставіў на адну карту і прайграў яе; а цяпер Мак-Ма[illegible] калі яго шансы на выйгрыш ок[illegible] адзін супроць дзесяці, зно[illegible] мецца іграць „va banque". [illegible] хутчэй Францыя пазбавіцца [illegible] такіх людзей, тым лепш дл[illegible]е. У гэтым яе адзіная надзея[illegible]

За тыдзе[illegible] [illegible]данскай капітуляцыі фр[illegible] Энгельс ужо прадбачыў [illegible]у і ўгадваў месца, дзе [illegible]ша. Акружаная [illegible] [illegible]ская [illegible] часе [illegible] [illegible] [illegible]улі-

пераможаных народаў супроць захватчыкаў.

У „Заметках аб вайне" мы бачым, як Энгельс спачатку сімпатызіруе германскаму народу, які змагаўся за сваё аб'яднанне і падвяргаўся нападу з боку рэакцыйнага ўрада Францыі. Пры гэтым Энгельс строга размяжоўвае свае адносіны да французскага народа і да яго авантурысцкага і прагнаўшага ўрада. Ён апісвае разгром французскай арміі ў наступных выразах: „...благародная і мужная нацыя бачыць, што ўсе яе намаганні абараніць сябе аказваюцца дарэмнымі, таму што яна на працягу дваццаці год цярпела, каб яе лёсам кіравала шайка авантурыстаў, якая ператварыла адміністрацыю, урад, армію, флот — фактычна ўсю Францыю — у крыніцу сваёй асабістай нажывы".

Пасля седанскай катастрофы Другая імперыя рухнула, і адносіны Энгельса да французскай рэспублікі адразу становяцца зусім іншымі. Усе яго сімпатыі былі на баку маладой рэспублікі і французскага народа, які апошнімі сіламі абараняў аруйнаваную айчыну ад заваёўнікаў. [illegible]гельс з гарачым спачуваннем [illegible]чыць за фарміраваннем ва Фран[illegible] новых, рэспубліканскіх армій, [illegible]е рад канкрэтных, практычных [illegible]рад.

[illegible]льсо [illegible] на [illegible] у як. [illegible] у [illegible]дзіцці св[illegible] [illegible] нат[illegible]

лёс немцаў, — пытае Энгельс, — калі-б французскі народ быў натхнён такім-жа нацыянальным фанатызмам, як іспанцы ў 1808 г., г. зн., калі-б кожны горад і амаль кожная вёска былі ператвораны ў крэпасць, кожны селянін і гараджанін ў байца? Нават 200.000 салдат чацвертых (г. зн. запасных. — А. П.) батальёнаў не хапала-б для пакарэння такога народа".

Як мы ведаем, сапраўды патрыятычны энтузіязм быў праяўлен гераічнымі парыжскімі рабочымі, абараняўшымі Комуну. Але здрадніцкая палітыка французскай буржуазіі, якая спужалася рэволюцыі і звярнулася за дапамогай да прусакоў, дапамагла рэакцыі задушыць гэты палкі энтузіязм, патапіць у крыві Парыжскую комуну...

У канцы лістапада 1870 г. Энгельс у сваіх артыкулах застанаўліваецца на часовых поспехах Луарскай арміі, але прыходзіць да заключэння, што французамі быў упушчан радчайшы выпадак атрымаць верх над праціўнікам: „Рашучае наступленне Луарскай арміі супроць абсервацыйнай арміі герцага Меклебургскага, падмацаванае ўсімі войскамі, якія маглі-б быць падцягнуты з усхода Францыі, падтрыманае масавай вылазкай усіх дысцыплінаваных войск Трошу, 2) пры адначасовым дзеянні абодвух атак і да таго, як прынц Фрыдрых-Карл мог-бы [illegible] з Другой арміяй, — такі быў адзіны план, дазваляўшы разлічваць на поспех".

Выпадак быў упушчан з-за здрадніцтва ген. Трошу. Энгельс называе прычыну здрадніцкіх паводзін Трошу, які хваліўся, што збіраецца сражацца да апошняй крайнасці, а ў інтымных гутарках прызнаваўся, што нават не збіраецца абараняць Парыж. „Мы не павінны забываць, — пісаў Энгельс, — што Трошу орлеаніст, 3) і як такі баіцца, як агню, Ла-Вілета, Бельвіля і другіх „рэволюцыйных" кварталаў Парыжа. Ён баіцца іх больш, чым прусакоў". І сапраўды, ілжэрэспубліканскі „ўрад нацыянальнай абароны" Трошу і Т'ера аказаўся ў сапраўднасці „ўрадам нацыянальнай здрады", як яго называлі абураныя, абманутыя парыжскія рабочыя.

У сярэдзіне студзеня 1871 г. новая французская армія ген. Бурбакі прадпрыняла паход супроць прускай арміі Вердэра. „Мы лічым гэты рух Бурбакі, — пісаў Энгельс, — самым важным і самым многаабяцаючым з усіх, якія былі праароблены французскімі генераламі ў гэтую вайну. Але мы паўтараем, што ён павінен быць праведзен належным чынам". У хуткім часе Энгельс [illegible]ваецца аб канчатковым паражэнні Бурбакі на рацэ Лізен. Сочачы з хваляваннем за кожным крокам адступаючай арміі, Энгельс са звычайным майстэрствам разбірае магчымасці працоўвання Бурбакі па розных дарогах.

Энгельс сцвярджаў, што калі аперацыя праіграна, Бурбакі павінен з максімальнай хуткасцю адступаць, бо ёсць яшчэ шансы вырвацца з акружэння. Але Бурбакі па невядомай прычыне марудзіў. У Энгельса ўзнікаюць мімавольныя падазрэнні. Ён успамінае, што генерал Бурбакі быў камандзірам імператарскай гвардыі, што, праходзячы праз Ліль, гэты манархіст дэманстратыўна адмовіўся вітаць рэспубліку.

Энгельс бачыць асноўную прычыну французскіх няўдач у праклятай спадчыне гнілога ладу імперыі. „Цікава, што гэтая дзіўная нерашучасць, — піша Энгельс, — зноў-такі выяўляецца ў генерала, атрыманага ў спадчыну ад імперыі, тады як ні адзін з генералаў рэспублікі, якія-б ні былі іх памылкі, не выявіў падобнай нерашучасці, за якую ён так-бы паплаціўся".

На гэтым серыя „Заметак аб вайне" Энгельса абрываецца.

Выдатная праца Энгельса „Заметкі аб вайне", упершыню поўнасцю публікуемая Інстытутам Маркса-Энгельса-Леніна, заслугоўвае самага ўважлівага вывучэння. Гэта работа вучыць, як трэба вывучаць ваенную справу, ваенную абстаноўку, расстаноўку класавых сіл. Разам з тым „Заметкі аб вайне" вучаць, што толькі сапраўды народная, вызваленчая вайна, якая вядзецца не для заваёўчых мэт, можа разлічваць на спачуванне і падтрымку шырэйшых мас народа.

А. Лура.

2) Трошу—генерал, манархіст і клерыкал. Пасля падзення Другой імперыі 4 верасня 1870 года быў старшынёй урада „нацыянальнай абароны" і ваенным губернатарам Парыжа.

3) Г. зн. манархіст, прыхільнік Орлеанскай дынастыі.

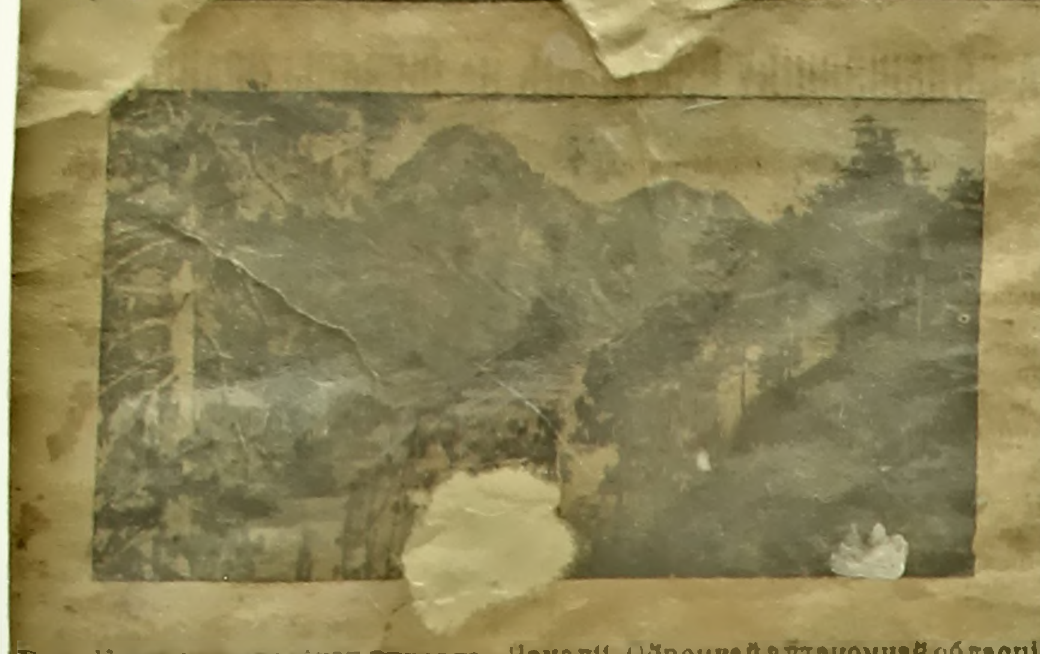

Рака Катунь у ваколіцах курорта „Чемал“, Ойроцкай аўтаномнай вобласці
Фота-эцюд Л. Шруи. Фота-кліше ТАСС.

МАЕ ЎРАЖАННІ

За старанную работу ў новай савецкай школе Брэсцкі гарадскі аддзел народнай асветы даў мне пуцёўку на Каўказ.

Цяжка перадаць тыя пачуцці, якія ахапілі мяне. 20 гадоў працы ў былой панскай Польшчы — дваццаць год гнёту і бяспраўя. І толькі пры савецкай уладзе створаны ўсе ўмовы для свабоднай творчай працы. Як належыць быць ацэнена і ўзнагароджана праца настаўніка. Ажыццявілася мая заветная мара—убачыць дасягненні краіны сацыялізма. Разам з усім савецкім народам адчуваю асалоду жыцця.

* * *

Хутка ідзе цягнік. Пасажыры вядуць ажыўленыя гутаркі. У кожнага з вуснаў не зыходзяць словы аб шчасці і радасці народа.

Мы пад'язджаем к Каўказу. Цягнік ідзе ля самага берага Чорнага мора аж да самага Сочы. Мы захоплены суровай стыхіяй мора, якая прыцягвае, вабіць да сябе турыстаў шумам сваіх прыбояў.

Чароўнае ўражанне астаўляе курорт Сочы. Паркі поўны зелені і кветак. З Сочы да Сухумі мы едзем аўтамашынай. Высокія казачныя горы з аднаго боку, акутаны хмарамі, з другога боку мора. Па дарозе сустракаюцца [illegible] пабудаваныя дамы, калгасы, чайныя плантацыі, далей рыбалоўчы калгас.

Тут, у Сухумі, я сустракалася са сваёй групай. Гэта людзі, прыехаўшыя з усіх канцоў краіны, людзі ўсіх узростаў,— пачынаючы з 18 год і канчаючы 60. Усе імкнуцца як мага глыбей пазнаць цудоўныя мясціны сваёй радзімы. У Сухумі знаходзіцца вопытны парк трапічных культур. У ім працуюць вядомыя вучоныя батанікі, вывучаюць раслінаводства. Наша дзяржава падтрымлівае кожнае новае адкрыццё. Усе працуюць чэсна, добрасумленна.

* * *

Зялёны мыс. Цудоўны куток на беразе мора, навокал вада, паветра, зелень, араматныя кветкі. Усім гэтым карыстаюцца людзі працы. Тут ёсць дамы адпачынку, дамы турыстаў. Кожнага ўноў прыбываючага сюды сустракаюць ветліва, акружаюць сардэчнымі клопатамі. Тут чыста, прыгожа. Ля самага ўвахода вісіць надпіс „Няхай жыве дружба народаў!“ Уваходзім у адзін з паркаў: сядзяць за адным сталом грузін і рускі, кітаец і яўрэй, паляк і беларус. Усе адчуваюць сябе ў адной сям'і, з павагай адносяцца да свайго суседа. Усіх яднае адно імкненне—жаданне тварыць, будаваць новае камуністычнае грамадства.

Глыбокае ўражанне астаўляе домік, дзе нарадзіўся і праводзіў свае дзіцячыя годы Іосіф Вісарыёнавіч Сталін.

Тбілісі. Вялікі прыгожы горад паміж высокімі гарамі. Рух трамваяў, аўтамабіляў, людзей. Новыя вуліцы, прыгожыя дамы, школы, адразу чалавек бачыць вялікі рост і росквіт савецкай Грузіі. Мы наведалі ўноў рэстаўрыраваную друкарню, пабудаваную ў 1904 годзе, дзе ўбачылі раней законспіраваныя падвалы і машыны, на якіх друкавалі нелегальную літаратуру.

Жыва перад вачыма вырастае група рэвалюцыянераў Грузіі. Колькі гордасці, упэўненасці ў іх на тварах. На сцяне іх партрэты, у цэнтры — таварыш Сталін, кіраўнік друкарні. З Тбілісі едзем аўтамашынай сярод высокіх гор, пераадзяжаюцца грэзныя скалы, бурныя патокі, вадапады.

Прыязджаем у Орджанікідзе. Мы пакідаем гераічны Каўказ. Застаецца ў памяці гэты прыгожы, квітнеючы край савецкай Грузіі.

* * *

Масква. Сталіца ўсіх народаў СССР, чуцны галасы на розных мовах. Для ўсіх працоўных Масква—радзіма. Едзем ў метро—выключная тэхніка, майстэрства савецкай архітэктуры. Сцены метро пабудаваны з мрамара. Рухомая лесніца. Прыгожыя манументы нашых кіраўнікоў партыі і ўрада. Усё метро стварае ўражанне грандыёзнасці сацыялістычнага будаўніцтва.

На сельскагаспадарчай выстаўцы мы бачым апошнія дасягненні стаханаўцаў сацыялістычных палёў — перадавых калгасаў. Кожны павільён — вышэйшае дасягненне сацыялістычнага земляробства. Сельскагаспадарчая выстаўка з'яўляецца інстытутам перадачы вопыту знатных людзей калгаснай вёскі ўсім працоўным нашай радзімы. Тут вучацца, як працаваць, як прыгожа пабудаваць сваё жыццё. Выстаўка настолькі вялікая, што патрабуюцца месяцы, каб вывучыць хоць дзесятую частку дасягненняў вялікага Савецкага Саюза. Ноччу пры эфектным асвятленні выстаўка прадстаўляе сабой казачную незабываемую карціну.

* * *

Ленінград. Калыбель рэвалюцыі. Мы бачылі рабочыя кварталы, прыгожыя дамы, кінотэатры, дамы соцкультуры, школы, плацоўкі, паліклінікі, паркі, гіганты заводаў, фабрык. Так выглядзіць Кіраўскі раён — у былым самы адсталы.

Усё навокал радуе сэрца. Народ—гаспадар сваёй краіны. Такое падарожжа па Савецкаму Саюзу яшчэ цясней звязвае з радзімай, абавязвае яшчэ больш упарта працаваць на карысць сацыялістычнай радзімы, за справу Леніна — Сталіна.

Нарадоўская,
загадчык 13 НСШ

Аб гандлю ў выхадныя дні

Выхадны дзень. Працоўныя горада, маючы дастаткова вольнага часу, жадаюць закупіць прадуктаў харчавання на рабочыя дні. Здавалася-б, што ў такія дні горхарчпром павінен пабольш завозіць у магазіны горада розных прадуктаў і тавараў. У практыцы работы Брэсцкага харчгандлю (дырэктар Зайцаў) наглядаецца адваротнае. У выхадныя дні завозіцца ў магазіны менш прадуктаў чым у пасоўтак. У выніку атрымоўваецца, што ў магазінах у выхадныя дні наглядаецца чарга, і не заўсёды можна купіць гароднiны, мяса і іншых прадуктаў харчавання.

Зайдзеш у магазін культтавараў, каб купіць грэбень, расчоску і другія тавары, аказваецца, і гэтага тут няма.

Гандлюючыя арганізацыі горада павінны неадкладна заняцца наладжваннем гандлю ў выхадныя дні.

М. Гурвіч.

Таварыскія сустрэчы дзіцячых каманд

Сёння і заўтра на гарадскім стадыёне таварыства „Спартак“ будуць праходзіць таварыскія сустрэчы маладых спартсменаў — школьнікаў Мінска і Брэста.

У праграме сустрэчы: спаборніцтвы па лёгкай атлетыцы, валейболу, баскетболу і футболу.

Прыступілі да касьбы атавы

Змагаючыся за стварэнне моцнай кармовай базы, калгас імені Калініна, Брэсцкага раёна, 21 чэрвеня прыступіў да касьбы атавы на плошчы 15 гектараў. Трава вырасла добрая. Збор сена-атавы будзе не менш першага ўкосу.

М. Шур.

Перагаворы Румыніі з Балгарыяй і Венгрыяй

БУХАРЭСТ, 22 чэрвеня (ТАСС). У афіцыяльных кругах па-ранейшаму нічога не паведамляецца аб ходзе перагавораў у Турну Северыне і Крайове. Друк таксама не публікуе афіцыяльных паведамленняў. Балгара-румынскія перагаворы, па словах газет, заканчваюцца. „Самае важнейшае пытанне, — піша газета „Курэнтул“, — пытанне аб тэрытарыяльных уступках ужо вырашана. Члены дэлегацыі работаюць толькі над дэталямі“. Перагаворы Румыніі і Венгрыі, судзячы па паведамленнях газет, спынены, бо кіраўнікі дэлегацыі паехалі зрабіць даклады сваім урадам.

Сёння ўсе газеты на першых старонках змяшчаюць вялікія геаграфічныя і этнаграфічныя карты нямецкага, італьянскага і венгерскага паходжання, якія павінны даказаць перавагу румынскага насельніцтва ў Трансільваніі. У журналісцкіх кругах па-ранейшаму мяркуюць, што перагаворы Румыніі і Венгрыі не прывядуць к станоўчаму выніку, бо супярэчанні вельмі вялікія. Так, Румынія лічыць, што ў перагаворах на першым плане павінна стаяць пытанне аб абмене насельніцтвам, а затым пытанне аб тэрытарыяльных уступках. Венгрыя патрабуюць наперад усяго задаволіць іх тэрытарыяльныя прэтэнзіі, згаджаючыся толькі пасля гэтага разглядзець пытанне аб абмене насельніцтвам.

Вельмі вялікія разыходжанні і па пытанню тэрытарыяльных уступак. Венгры патрабуюць ад Румыніі ў агульнай колькасці 14 раёнаў, румыны згаджаюцца уступіць толькі 4 з гэтых раёнаў і то не цалкам.

БУДАПЕШТ, 22 чэрвеня (ТАСС). Вярнуўшыся з Турну-Северына ў Будапешт кіраўнік венгерскай дэлегацыі Хоры інфарміраваў 20 чэрвеня прэм'ера Тэлекі і міністра замежных спраў Чакі аб ходзе перагавораў з Румыніяй. Па звестках журналісцкіх кругоў, адбылося пасяджэнне венгерскага ўрада. Вядома, што вырашана прадоўжыць перагаворы. Па апошніх звестках, Венгрыя патрабавала перадачы 18 абласцей, румыны згодны ўступіць толькі 4—5. Венгрыя патрабуе 48 тысяч квадратных кіламетраў Трансільванскай тэрыторыі, румыны намераны аддаць толькі 5—6 тысяч.

Да прэзідэнцкіх выбараў у ЗША

НЬЮ-ЙОРК, 22 чэрвеня (ТАСС). У звароце па радыё да з'езда дэмакратычнай партыі Рузвельт заявіў: „Многія аставілі ў баку прыватныя справы, каб на час цяперашняга міжнароднага крызіса аддаць сябе ў распараджэнне ўрада“. Рузвельт указаў, што выключэнне складае адзін чалавек, адхіліўшы яго прапанову.

20 чэрвеня ў гутарцы з прадстаўнікамі друку Рузвельт указаў, што ён меў увіду Говарда, главу газетнага аб'яднання „Скрыпс-Говард“.

Рузвельт прапанаваў яму выляцець у Паўднёвую Амерыку на нарады з афіцыяльнымі асобамі па пытанню „актыўнасці 5 калоны ў лацінаамерыканскіх краінах“. Говард адхіліў прапанову і зараз вытварае паездку па Далёкаму Усходу.

Узначальваемае ім газетнае аб'яднанне апублікавала пісьмо Говарда, у якім апошні адхіляе прапанову Рузвельта, матывіруючы „недастатковым знаёмствам з палітыкай і дзеячамі краін Паўднёвай Амерыкі“.

Газетнаму аб'яднанню „Скрыпс-Говард“ належыць 19 уплывовых газет, якія падтрымлівалі кандыдатуру Гувера ў 1928 годзе і Рузвельта ў 1932, Лэндана — у 1936. Цяпер гэтыя газеты, відавочна, падтрымліваюць кандыдата ў прэзідэнты ад рэспубліканскай партыі Уілкі. Гэта, магчыма, з'яўляецца прычынай адмовы Говарда на прапановы Рузвельта.

АНГЛА-ГЕРМАНСКАЯ ПАВЕТРАНАЯ ВАЙНА

ЛОНДАН, 22 чэрвеня (ТАСС). Міністэрства авіяцыі паведамляе, што ўчора паасобным непрыяцельскім самалётам удалося пранікнуць у глыб краіны і бамбардыраваць некаторыя аэрадромы. Страты нязначныя. У падвергнутых бамбардыроўцы двух гарадах ёсць забітыя і раненыя. Збіта 13 непрыяцельскіх самалётаў. Англійская авіяцыя страціла адзін.

Агенцтва Рэйтэр паведамляе, што германскі бамбардыроўшчык скінуў над аўднёва-ўсходнім узбярэжжам паветраную тарпеду. У рэзультаце ўзрыва 8 дамоў разбурана, рад другіх разбураны часткова. Мяркуюць, што загінула многа людзей.

У ноч на 22 чэрвеня бомбы вялікай узрыўной сілы былі скінуты ў двух пунктах Паўднёва-Усходняй Англіі. Крыху пашкоджаны газаправод і вадаправод у адным з узбярэжных гарадоў.

Зводка германскага камандвання

БЕРЛІН, 22 чэрвеня (ТАСС). Германскае камандванне паведамляе, што ў ноч на 22 чэрвеня германскія самалёты падвергнулі эфектыўнай бамбардыроўцы авіяцыйныя заводы на паўднёвы ўсход ад Лондана і ружэйныя заводы паблізу Брайтона.

Бомбы, скінутыя праціўнікам над раёнамі Паўночнай Германіі, прычынілі самыя нязначныя страты. Учора праціўнік страціў 7 самалётаў. 6 германскіх не вярнуліся.

Стральба германскіх берагавых батарэй на Ла-Маншы

ЛОНДАН, 22 чэрвеня (ТАСС). Агенцтва Рэйтэр паведамляе: „Сёння раніцай упершыню з пачатку вайны германскія берагавыя батарэі на французскім узбярэжжы абстралялі караван суднаў, праходзіўшых пад канвоем праз праліў Ла-Манш. Відавочна, у стральбе ўдзельнічалі гарматы, устаноўленыя на ўзбярэжжы ад Кале да Булоні. Ад грохату гармат дрыжалі пабудовы на англійскім беразе Ла-Манша. Успышкі радамі бліскалі скрозь туман“.

Роспуск англійскага парламента на канікулы

ЛОНДАН, 22 чэрвеня (ТАСС). Агенцтва Рэйтэр паведамляе, што сёння абедзве палаты парламента распушчаны на 2-тыднёвыя канікулы, аднак у выпадку ўзнікнення неабходнасці канікулы могуць быць прарваны.

Парламенцкі карэспандэнт агенцтва Рэйтэр піша, што роспуск парламента на канікулы стаў традыцыйным часам для палітычных змен. Не гледзячы на вайну, некаторыя палітычныя кругі лічаць магчымым, што прэм'ер захоча ўмацаваць кабінет. Некаторыя намёкі на магчымыя змены ва ўрадзе даюцца на аснове дапушчэнняў хваробы Чэмберлена. У выпадку яго адстаўкі не выключана магчымасць некаторых змен у саставе ўрада. Аднак па заяве бліжэйшых прыхільнікаў Чэмберлена, яго пачуццё здавальняючае і ён намераны вярнуцца да выканання абавязкаў.

ЗША ствараюць авіяцыйныя базы на англійскіх астравах у Ціхім акіяне

НЬЮ-ЙОРК, 21 чэрвеня (ТАСС). Агенцтва Асошыэйтэд Прэс паведамляе, што ў Лондане ў кругах міністэрства замежных спраў пацвярджаюць паведамленні ЗША, што яны атрымалі ад Англіі ў арэнду на 50 год астравы Кантон і Ендэрберы (паўднёвая частка Ціхага акіяна) для стварэння на іх авіяцыйных баз.

Абвастрэнне англа-індыйскіх адносін

ЛОНДАН, 22 чэрвеня [illegible]. Агенцтва Рэйтэр прыводзіць тэкст рэзалюцыі бюро выканкома Індыйскага нацыянальнага кангрэса.

Заява віцэ-караля Індыі ад [illegible] чэрвеня і прамова англійскага міністра па справах Індыі і Бірмы ад 14 чэрвеня, гаворыцца ў рэзалюцыі, супярэчаць не толькі прынцыпу дэмакратыі, абвешчанаму англійскім урадам у суп[illegible] заявай у мэтах вайны, але і [illegible] ным інтарэсам Індыі.

Пагэтаму кангрэс не [illegible] прыняць прапанову віцэ-караля. Бюро лічыць гэтыя прапановы не толькі далёка не адпавядаючым патрабаванням кангрэса, але і перашкодай на шляху развіцця вольнай [illegible] Індыі.

[illegible] заклікае Індыі [illegible]

Канферэнцыя па пытанню абароны Канады і Ньюфаўндлэнда

ЛОНДАН, 22 чэрвеня (ТАСС). Агенцтва Рэйтэр перадае, што ў Сен-Джонсе ўчора закрылася канферэнцыя па пытаннях абароны Канады і Ньюфаўндлэнда. Вырашана пытанне аб абароне Ньюфаўндлэнда, улічваючы, што ён з'яўляецца першай лініяй абароны Паўночнай Амерыкі. Прадстаўнікі Канады заявілі, што суверэнітэт і незалежнасць Ньюфаўндлэнда будуць поўнасцю захаваны. Мяркуюць, што Канада бярэ на сябе адказнасць за абарону Ньюфаўндлэнда з сушы, мора і паветра.

Зводка італьянскага камандвання

РЫМ, 22 чэрвеня (ТАСС). Італьянскае камандванне паведамляе, што наша авіяцыя бамбардыравала ваенныя аб'екты Гібралтара. Адзін самалёт не вярнуўся. Ва Ўсходняй частцы Міжземнага мора затоплена падводная лодка праціўніка, тарпедыраван эсмінец.

Злучэнне непрыяцельскіх крэйсераў, дасягнутае ва ўсходняй частцы Міжземнага мора нашымі самалётамі, падвяргалася інтэнсіўнай бамбардыроўцы. Два крэйсеры пашкоджаны. Нашы самалёты вярнуліся.

У Кеніі (Усходняя Афрыка) збіт англійскі самалёт.

Вайна ў Афрыцы

ЛОНДАН, 22 чэрвеня (ТАСС). Агенцтва Рэйтэр перадае з Найробі, што наземныя патрульныя часці аднавілі актыўныя дзеянні ў раёне паўночных граніц. Паўднёва-афрыканскія паветраныя сілы вытварылі налёт на Могадзішо (галоўны порт Італьянскага Самалі). Адзначана прамое пападанне ў транспарт і адміністрацыйныя збудаванні. Радыёстанцыя і ангар былі ахоплены полымем. Нашы самалёты вярнуліся.

Адстаўка прэзідэнта Аргентыны

НЬЮ-ЙОРК, 22 чэрвеня (ТАСС). Агенцтва Асошыэйтэд Прэс паведамляе, што прэзідэнт Аргентыны Орціс уйшоў у адстаўку.

Ваенныя дзеянні ў Кітаі

У Паўднёвым Кітаі. У правінцыі Гуандун 21 чэрвеня японцы пачалі наступленне ў раёне Сяодун. Страціўшы каля 200 забітымі, японскія войскі адышлі на зыходныя пазіцыі.

Па звестках газеты „Цзуншэйжыбао“ 13 і 14 чэрвеня ў Нанкін прыбыла 2.400 раненых японскіх салдат, а таксама 6[illegible]0 трупаў.

* * *

У Лучжоу (правінцыя Гуансі) зенітнай артылерыяй збіт японскі самалёт, узяты ў палон два лётчыкі.

22 чэрвеня (ТАСС).

„Новая палітычная структура“ у Японіі

ТОКІО, 22 чэрвеня (ТАСС). Агенцтва Домей Цусін паведамляе, што „новая палітычная структура“ паступова прымае акрэсленыя формы. Глеба была падрыхтавана роспускам партый. Цэнтрам „новай палітычнай структуры“ будзе нацыянальны совет (назва ўмоўная) у саставе каля 800 членаў. Ён з'явіцца састаўной часткай або дадаткам да парламента. Прэм'ер будзе афіцыяльна лічыцца старшынёй совета. Члены парламента карыстаюцца правам быць выбранымі ў совет.

Адклікане дыпламатычных прадстаўнікоў Японіі

ТОКІО, 22 чэрвеня (ТАСС). Агенцтва Домей Цусін паведамляе, што міністр замежных спраў Мацуока распарадзіўся сёння адклікаць 40 японскіх дыпламатычных прадстаўнікоў за граніцай. Поўная змена дыпламатычных прадстаўнікоў з'яўляецца „падрыхтоўчай мерай перад пачаткам дыпламатычнага наступлення“.

Амерыканскае прадстаўленне Японіі

НЬЮ-ЙОРК, 22 чэрвеня (ТАСС). Агенцтва Юнайтэд Прэс паведамляе, што амерыканскі консул у Шанхаі зрабіў прадстаўленне японскаму консулу па поваду страты нанесенай амерыканскай уласнасці ў часе бамбардыроўкі Чунцына японскай авіяцыяй.

СУД

САБАТАЖНІКІ

Народны суд г. Брэста разглядзеў справы гр-н Кацафа Ю. Б., Вальнца М. Л., Імберга І. Л. Токара М. Ш. па абвінавачванню іх у няўплаце абавязковых дзяржаўных плацяжоў. Судовым следствам устаноўлена, што падсудныя злосна сабатыравалі выкананне абавязковых дзяржаўных плацяжоў, мелі згаворанасць і падбухторвалі другіх к няўплаце плацяжоў.

Суд прыгаварыў Токара М. Ш., Вальнца М. Л. да 2 гадоў пазбаўлення волі. Імберг І. А. прыгавораны да 1 года і Кацаф Ю. Б. да 1 года 6 месяцаў пазбаўлення волі.

В. Левец.

Адказны рэдактар Г. Т. МІНЧУКОЎ

Брэсцкая музыкальная школа
КУПЛЯЕ
раялі, піаніны і другія музыкальныя інструменты.
Звярачвацца па адрасу:
вул. Пушкінская, 22.
Дырэкцыя.

Заводакіраўніцтву „Галоўмука“ ў г. Брэсце
ПАТРАБУЮЦЦА
планавік—эканаміст
і два прыёмшчыкі, адзін рахункавод.
звяніць па тэлефону № 275.
Дырэкцыя

24 чэрвеня ў 12 га[illegible] ў Доме партыйнай асвет[illegible] [illegible]шкінская, 6, адбу[illegible] [illegible]ская
НАРАДА [illegible]ІКАЎ
БРЭСЦ[illegible] [illegible]ЁНА.
Яўка ўсіх [illegible] і піонерработ[illegible].

СЁННЯ У КІНОТЭАТРАХ
Кінотэатр „1-га МАЯ“
МОРЯКИ
Кінотэатр імені ГОРКАГА
АРСЕН

Упраўленне па справах мастацтваў пры СНК БССР.
Гортэатр
Гастролі Дзяржаўнага Тэатра Юнага Гледача БССР ім. Н. К. Крупскай
24 чэрвеня М. СВЕТЛОЎ
„КАЗКА“
П'еса ў 4 актах, 10 карцінах.
Пачатак у 9 гадзін вечара.
Продаж білетаў у гарадской касе вугал вул. Пушкінскай і Камсамольскай з 11 да 7 гадзін вечара і ў касе тэатра з 12 да 3 гадзін дня і з 6 да 9 гадзін вечара.
Па калектыўных заяўках пра[illegible] стаўляецца скідка.

Брэсцкая [illegible] кантора Белгандаль[illegible]агароднік[illegible]трэст
[illegible] касьбы [illegible]
[illegible] 14
[illegible] 23
[illegible]снай, 11
[illegible]ць абавяз[illegible]
[illegible]енца права
[illegible]КАНТОРЫ.